

Målningar ur sviten "Chemistry" av Martin Ålund. FOTO: MARTIN ÅLUND

En äkta romantiker i en postromantisk tid

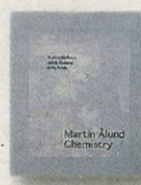
KONST/LITTERATUR

Måleri

Martin Ålund: Chemistry
Konstnärshuset
Smålandsgatan 7
Tom 12 april

Sakprosa

Martin Ålund: Chemistry
Texter: Anders Olofsson, Celia Prado, Jakob Staberg

Det är lättast att börja med stämningen. Vemodet ligger utspjutt över landskapet. Ett illavarslande allvar skingras stundom av ljuset. Ju mer man närmar sig bilden desto överkligare blir den. Martin Ålunds måleri trotsar orden, det vill helst inte ramas in i tungfotade beskrivningar. Titlarna ger ingen vägledning. Hans nyaste oljor på duk och pannå fyller Konstnärshuset.

Här finns inga yttre referensramar, inga detaljer som låter bestämma tid och rum. Enskildheter kan svårligen urskiljas i den suddiga omgivningen. Ögat letar förgäves efter en tuktad

verklighet. De folktomma utsikterna representerar i stället ett slags urtillstånd från förr, nuet och från framtiden. De är ett utsnitt av både den yttre och den inre världen. Det som pågår här utspelar sig utanför vårt livs hastighet.

Genom romantikens raster målar Martin fram utopiernas sammanbrott, avantgardets slut och berättelsernas död. Han avbildar knappast naturen utan frambesvärjer snarare upplevelsen av hur den kan kännas. Vacker och kuslig, skrämmande och tilldragande på samma gång. Hans landskap är en gestaltning av det sublimes som romantikerna var så förtjusta i, fantasins triumf över verkligheten. Så tvingas blicken att förhålla sig till bilden som både föds och löses upp på samma gång.

Trots vår tids antiromantiska retorik är romantiken en ständigt återkommande referens i konsten. Ålunds måleri är genomdränkt av traditionen, hans skapande bygger på valfrändskaper med konstnärer som Caspar David Friedrich, Marcus Larsson och August Strindberg.

Men Ålunds målningar uppvisar säkerhet i det konstnärliga handlaget och övertygar om att

han inte är en efterföljare utan snarare en äkta romantiker i en postromantisk tid.

Den fint formgivna, text- och bildrika boken som ger ut i samband med utställningen är som en organisk del av presentationen. I sina egna korta, men utmärkta rader framstår Martin Ålund som en konstnär som underordnar sig skapandets magi. I början målar han intuitivt och följer kroppens spontana rörelser när den möter duken. "Det är flödigt, rinnigt, skvättigt", skriver han. "Målningarna tycks måla sig själva genom materialets egenskaper. Vätskor, lösningsmedel, oljor, medium som krockar och skär sig, som skapar effekter och framkallar kemiska reaktioner."

Det är först i den senare fasen som tanken och kunskapen tar över. "Motiv och landskap bryter fram, antyder och avslöjar sig." Till sist handlar det om att klippa av banden. "När målningen är klar har den plötsligt tystnat. Den tycks separerad från mig." Där slutar kontrollen och omsorgen. Nu är konsten en fågel. Den flyger själv.

JOANNA PERSMAN

konst@svd.se